

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

EN TRIMESTRE

Espanya: una pesseta.
Espanya: dues pessetes.

Redacció i Administració

General Barceló, —1.—2.º

PALMA DE MALLORCA

LA AURORA

Surt cada dissapte per donar ventim i altres erbes an es qui s'ho guany

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A Manacor: Ca-Mestre Antoni Fiol Ferrer, 5.—Ca-lamo Andreu Alcover, Plassa del Palau, 2.

A Palma: Llibreria d'En Gussp Morey, 6.—Taller d'encuadernacions d'En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 25.—Llibreria Ernest Frau, Brossa.—Llibreria d'Alomar i Fontdevila, Brossa.

UNA MICA DE PER TOT

Hol·landa.

La Reina i ses Missions. S'altre dia tractava sa Cambra de Diputats de ses possessions hol·landeses de l'Índia. Es socialistes i liberals no se porien associar de fer protestes contra sa cristianisació d'ets indis. Es molt de notar que tot d'una la Reina feu unes manifestacions molt expressives sobre s'obra de ses Missions. A la Haya se té ara sa Conferència de ses Missions del Mon, continuant sa tasca de sa Conferència d'Edimburg de l'any 1910. La Reina hi ha enviada una carta a on diu:

«O rendese homenatge an es principis d'on surt s'obra santa de ses Missions. Jo me sent parenta d'esperit amb aquells que duen endavant una obra tan santa. També a Hol·landa malavetjam s'unió i sa tasca concordada dins es sementer de sa Missió. Ets altres pobles, diferents de moltsos per sa seua manera d'esser, procuram considerar-los com a feils deixebles d'Aquell qui venqué per servir... Es meu desig més viu es d'estreñer tot lo més possible s'unió de tots es deixebles del Bon Jesús i que el divi Salvador condueca es nostres cors a una oració comunal sempre més íntima. ¡Que es nostro zel s'encenga i se santific sempre més! ¡Que sa Veritat que hi ha en Cristó arribi a il·luminar i a esveir de tots ses tenebres de sa miseria humana! i que el tresor indispensable de s'Amor divina faça brollar dins es cors de totes ses criatures de Deu una gaubança perdurable, sensa fi.»

«No es ver que parla bé ferit aquesta Reina d'Hol·landa? ¡I es protestant!»

E-hi ha que recordar que quant s'inaugurà sa preciosíssima estatua del Bon Jesús an el Palau de la Pau a La Haya, que regalà una senyora de l'Argentina, la Reina d'Hol·landa hi envià es seu retrat amb aquestes expressives paraules: *Christ avant tout* (Lo primer de tot Crist!) Això fone després de ses eleccions. S'ex-Ministre liberal Van Houten se'n escandalisà tant de tals paraules, que s'va creure an es cas de demostrar-ho públicament.

En efecte resulta un escàndol... ferest que tot una Reina diga que lo primer de tot es el Bon Jesús!

Una de ses primeres coses que es novell Ministeri de Concentració liberal va fer, fone posar alguns empleats catòlics a sa banda de mig jorn aón tothom es catòlic, lo qual va esser un bon començament. Això va avalotar es periòdics lliurepensadors, que digueren que fins la gent de tal país, catòlica com es, s'estimava més empleats no catòlics, lo qual era una afirmació falsa i ridícula. Aquells papersots han influït perque es Govern torni an es sistema antic d'excloure casi de tot es catòlics des càrrers públics. Amb tot i això, es Govern fa mil protestes de no tenir en sa provisió de càrrecs, en compte per res ses creencies d'ets aspirants; pero en realitat ¡massa que les hi té per no favorir es catòlics! Es fets canten. An es districte protestant de Leenwarden per 642 empleats protestants just n'hi ha 19 de catòlics; a s'altre districte protestant de Groningen just n'hi

ha 28 de catòlics per 825 de protestants. En camvi an es districte de Herlogenbosch, casi tot catòlic, just e-hi ha 378 empleats catòlics, allà on n'hi ha 753 que no hu son; i an es districte de Maastricht, també catòlic, ets empleats catòlics sols son 308, i es no catòlics 658. I an es càrrecs més alts es 87 per 109 no son catòlics.

Mèxic

Segueixen cada dia pitjor ses coses d'aqueixa república. Fins i tot se parla de que ets Estats Units la se farán seua. Es General Huertas, es President, pert de cada dia, i es rebel·los o insurrectes, es des General Carranza, reprenen una cosa grossa. Ets Estats Units sembla que han enviats a ses costes de Mèxic setze navilis de guerra, això es, cinc a ses costes del Pacífic i onze a ses de l'Atlàntic. Lo que hi ha que cada partit envia notícies an es periòdics d'Europa ses més contradictories, donant-se cada partit per triumfant i que es contraris van de rota batuda.

Mala carta jugaren es meixicans a's dia que deixaren fogir En Porfirí Diaz, que tants d'anys havia conservat s'orde públic i feia anar avant sa nació. D. Porfirí feia tot allò amb so seu braç de ferro. Un braç de ferro es feixuc i fins petrucador i malavidos, pero atura moltes de coses; aturava es de D. Porfirí que Mèxic no prengué es cap-avall que ha pres, i que un no sab aón s'aturará. Massa se veu que no será a cap banda bona. A la cullita se veurá el fesol.

Panama

Dia 10 d'octubre va esser que s'algo de l'Oceà Atlàntic i sa de l'Oceà Pacífic se toparen dins es nou canal. Presenciaren aqueix fet tan extraordinari més de vint mil persones, entre altres, ses Autoritats Nort-Americanes i ses Panamenques. Sa primera barca que passà p'es canal, va esser una mica de barca just amb dos homes: un representava En Colom i s'altre En Balboa, que va esser es qui descobrí l'Oceà Pacífic. Encara sa feina no es acabada; ara n'hi fau a les-totes ses potentíssimes dragues que netegen es canal i el fan navegable.

I ha succeït una cosa molt d'admirar, que de dia 1 d'octubre ençà en tota s'extensió de s'istme o braç de terra que uneix ses dues Amèriques i que es canal ara travessa, casi no es passat un dia que no hi haja hagut terra-tremol a un endret o altre. Allà on se'n han sentits més, es a sa península d'Asuero, i per cert que tal terra-tremol e-hi ha fet un mal que no es de dir, sobre tot a ses ciutats de Las Tablas, Tonori i Macaracas.

¡Anau-li a fer es comptes a sa terra!

Colombia.

An es nostros republicanetsos que fugen de sa religió com el dimoni de la Creu. les hi haurien de menar an aqueixa república, veiam si es republicans d'allà les farien entrar p'es cavat. Perque sab geu quina ent més religiosa que son es republicans de Colombia! Ara han celebrat un Congrés Eucaristic, i es estat un èxit colossal, una cosa mai vista, una explo-

sió de fe catòlica, una manifestació estupenda de sa vitalitat catòlica de Colombia. De dia 8 fins a dia 14 de setembre venien unes assemblees generals derrereres ses altres, i lo meteix ses sessions particulars i es diferents actes de culte, tot amb un esplendor que no era de dir.

A ses assemblees generals pronunciaven bells discursos de sòlida fe cristiana es politics catòlics des cap d'amunt, afirmant i proclamant es vertaders principis referent a ses relacions mutues entre l'Esglesia i s'Estat. Es discurs des candidat únic per sa Presidencia de sa República, Dr. Jussep Vicenç Concha, fone un vertader programa polític-cristià, regoneixent i proclamant es drets de l'Esglesia i sa necessitat que s'Estat té de sa religió Catòlica per promoure ets interessos socials. Presidien aqueis actes es nou Bisbes que varen concórrer an es Congrés, aón acudiren infinidat de capellans i seculars de tots ets endrets de sa República. S'acabá es Congrés amb una processó grandiosa de tot, amb una gentada immensa. Duïen el Santíssim, el Rei de Colombia, demunt una carrossa de sis cavalls blancs. Aquell dia 4.000 nins feren a la Seu sa grimera Comunió, i en combregaren aquell dia a ses diferents esglesies de la ciutat 15.000.

¿Ah idó? ¿Que vos havieu figurat? ¡Ell no s'amoquen amb sa mànega no es catòlics republicans de Colombia!

De manera que sa gloriosa frase, repetida tres vegades dins es Senat i dins es Congrés: — *Cristó venç, Cristó reina, Cristó comanda*, — se compleix pero de tot de cap a cap de sa República.

¿No es ver que les convendria ferm an es nostros republicanetsos anticlericals anar una temporadeta a fer se ses sopes amb sos seus confreres es republicans de Colombia, per que entrassen una mica en reflexió i prenguessen llum de Na Pintora?

Austria-Hungria

Es Congrés Catòlic que se reuneix cada any a Hungria i que és sempre d'una gran importància per sa vida religiosa i política de sa nació húngara, enguany s'és aplegat a Buda-Pest dins es mes de novembre. Fone de gran ressonància es discurs que hi tirá el Bisbe Szmcresanyi exaltant s'autonomia des catòlics d'Hungria, per la qual lluiten fa 65 anys, prenent que ells han de porer administrar ses seues fundacions, escoles i organiscions culturals. Es qui més feelment ser veix l'Esglesia, cal que sia es patriota més feel, i axí ses consideracions patriòtiques no porien prevaldre mai contra es drets i ets interessos de l'Esglesia. Es professor universitari Dr. Mihalyfi pintà dins es seu discurs sobre la premsa es maig que fan dins Hungria es periòdics incréduls, amoixant totes ses males inclinacions des populatge, desperant totes ses passions adormides, pervertint es gust de sa societat húngara, amenant es pervindre de l'Esglesia i de sa Nació. S'orador no es cap anti-semita, pero digué que no poria veure tranquilament com dins Hungria es jueus lliurepensadors se van ensenyorint de tot, i que es vuitanta per cent des periodistes i casi tots ets editors de periòdics ja no son cristians. Hi va haver una gran festa de la «Lliga Catòlica Popular» que's compon de 297000 socis, distribuïts en 2600

associacions. Sa «Lliga Popular Alemana» també celebrá un aplec; també en feren s'«Unió des cristians socials», «Sa Lliga de ses Dones de Casa», «Sa Lliga de Joves Catòlics», «Sa Defensa Nacional», «Ses Congregacions Marianes», «S'Unió de Professors Catòlics», «Sa Lliga Nacional», «ses Trebaidores Cristianes», «Sa Lliga de Companys», «Sa Societat de St Esteva», «Sa Societat de St. Tomas d'Aquino», «Sa Defensa de Senyores de s'Unió de sa premsa catòlica», «Sa Lliga d'ets Abstinents» etc. etc. Aixó demostra que es catòlics d'Hungria se mouen i que malavetgen arribar a una intensa vida social.

Es que no conega prou sa situació d'Hungria s'extranyará de que es catòlics amb tantes de sociadats, lligues i unions no tenguen més forsa política dins sa Nació. Es que la cosa política hi està molt envitricollada.

Es Congrés Catòlic húngar i es Comte Juan Zichy. Amb s'esplendor de sempre i prenent-hi part tots ets estaments des poble húngar han transcorregut totes ses sessions i actes des Congrés. Un d'aqueis actes fone una festa religiosa a on predicaren el Príncep Primat Dr. Czernoch, el Prelat i Diputat Dr. Giesswein, i el Bisbe Dr. Fischer—Colbrie de Kaschau. Es dia abans eren a sa sessió el Príncep Primat an es cap de tots es Bisbes, es Ministre de Cultes i d'Instrucció Pública Bela de Jankovich, molts de diputats i eaporals catòlics, entre altres, el Comte Apponyi; idó va prendre sa Presidencia i la paraula es Comte Juan Zichy, que fou primer Ministre de Cultes i d'Instrucció Pública dins es Ministeri Lukacs-Tisza. Parlaren després oradors de cap de brot com el Dr. Gimrescanyi, Mihalyi i el Bisbe Dr. Glattfelder. Pero es qui feu més renou i alsá més pavorera va esser es Baró de Hornig, Bisbe de Veszprem, amb lo que digué que «en so Govern de sa nació també pertoca observar ses lleis de sa Moral». No digué res pus, pero tothom ja va veure a on apuntava (a certs embuis gens garrits que ha fets es Govern actual). Parlaren llavó diputats de l'oposició parlamentaria, i atacaren fort es Govern, i a una altra sessió altres diputats feren dos diners de lo meteix.

Es catòlics húngars confien de que es Comte Juan Zichy será s'hereu políticament de s'altre Comte Ferrán Zichy, això es, que se posará an es cap de tots es catòlics d'Hungria; i se confirmaren en tal confiança quant el sentiren que an aquell discurs des Congrés excitá i esperoná tots es catòlics de tots es partits i tendencies a treballar dins es camp social, donant-s'hi tots ses mans i lligant-s'hi ses coes. Per prendre tal actitud li doná motiu es rebuig de que'l va fer objecte, no hi ha gaire, es Comte Esteva Tisza, que doná sa preferència an es Ministre Lukacs, acusat de panamista (embuïos de mala rel) en cert negoci de sal, fent pegar esquenada an es comte Juan Zichy, lo qual va caure molt tort an es partit obrer. Sens duplic es Comte Tisza provará de fer la bona altre pic an En Tichy pe' guanyar-lo-se; pero no es probable que aquest se deix embarriolar amb moixonies.

Amb tot aixó se considera que es Ministeri Tisza está croixit, i ancara que no caiga per ara, no mos torbarem gaire a veure fones tramudances dins sa política d'Hungria, perque

es catòlics i es partit popular han mes-
ter un homo des cervell i de s'empen-
ta des Comte Juan Zichy per caporal.

Deu faça que aquiex Comte no de-
fraudi ses esperances des catòlics d'
Hungria i que sia un caporal de pel
arveixinat que duga es catòlics a
sa victoria així com cal. ¡Deu ho fa-
ça, qui pot!

S'Unió Escolar Catòlica. Dia 15 de
novembre aqueixa entitat celebrá a
Viena un doble aplec general, com e-
hu fa cada any. Enguany celebrá ade-
més es vint-i-cinquè aniversari de sa
seua fundació i extensió per tot s'Im-
peri. Es fundador de s'Unió, es met-
ge Gaspar Schwartz (Negre), se mo-
ri fa dos anys (al cel lo vegem i tots
los morts), després d'haver consagra-
da tota sa seua vida i totes ses seus
forces a sa direcció i foment d'una
obra tan excel·lent, guyant-se un
mereixera immortal. Es successor es
Director des *Pedagogium* de Viena
Dr. Hornich; i li aida es fill des mort
Dr. Gaspar Frederic Schwartz, el
qual dins es discurs que tirá devant s'
aplec general doná unes quantes cla-
ricies ben interessants i que demost-
ren que s'Unió Escolar va endavant
i reprèn de cada dia, gracies a Deu.
Primer contava ella 4000 socis en dot-
ze boldrons parroquials. Des cap de
deu anys ja en tengué 40000, repartits
en 264 boldrons; des cap de vint anys
es socis ja foren 81000 i es boldrons
785; y avui ja son 112.000 socis i be-
nefactors i 856 boldrons parroquials.
Cada any celebra s'Unió Escolar de-
vers 2000 aplecs ensá i enllá i fins ara
ja ha publicats i escampats milions
d'escrits de propaganda i ha aplegats
milions per sostenir ses escoles catòli-
ques. L'any 1890 s'Unió Escolar fundá
es *Seminari de Mestres catòlics*, que ja
ha donats 600 Mestres conforme; i l'
any 1905 erigi un *Institut de Cultura
des Mestres*, a Linz; l'any 1908 obri a
Graz una *Pensió de franc per Mestres*.
S'Hereu de la Corona l'any 1901 per
propi impuls va prendre es Protecto-
rat d'aqueixa, Unió que es sa més gros-
sa de totes ses que hi ha a Austria.
El Princep-Bisbe Dr. Piffi ha alabada
s'activitat d'aqueixa «Unió» amb pa-
raules ses més honorífiques i l'ha re-
comanada ferm.

Noruega

Sa situació des catòlics. La pinta d'
aquesta manera es Vicari Apostòlic
de Noruega i Spitzberg, Monsenyor
Falize, dins un escrit que ha enviat an
es *Patriote* de Brusseles, aón diu: «S'in-
mensa mejoría des noruegs son lute-
rans; però si no pertanyen an en cosde
l'Esglesia, de la qual es qui les gover-
naven los decantaren amb astucia i
violència, pertayen no obstant a s'ani-
ma de l'Iglesia p'es seu esperit verta-
derament cristià i per sa seua bona fe.
Els tenen fam i set de veritat; la cer-
quen amb gran zel, i cada any cente-
nars d'ells se converteixen an es ca-
tolicisme. D'inimics de l'Esglesia no
se'n coneixen casi a Noruega. Tot lo
contrari, es poble norueg, tant en ses
scues lleis com en ses seues costums
ha donada a l'Esglesia Catòlica, an
es caporals esglesíastics, an es cape-
llans, a ses institucions catòliques de
tota casta sa més ample i absoluta
llibertat, tan ampla que qualsevol
altre poble europeu catòlic la benefi-
ria. «Quant jo devegades, diu es Vi-
cari Apostòlic de Noruega, compar
ses envestides i topades que sa nostra
Santa Mare Esglesia se'n ha de dur
sovint dins ses nacions catòliques;
quant e-hu compar amb sa cortesia i
amabilitat del Rei i des Govern i de
totes ses Autoritats d'aqueixa nació
protestant envers de noltros; si jo
compar aquelles envestides i topades
amb sa coral amistança que's poble
norueg demostra an es catòlics, me
pugen an ets uis dolces llàgrimes d'
agraïment».

Ja es cosa de donar gracies a Deu
d'aqueixes bones disposicions des no-

ruegs envers de l'Esglesia Catòlica.
Ja es cosa de demanar a Deu sa gra-
cia de que se convertesquen tots an
es catolicisme, com més prest, millor.
¡Amèn que sia així!

Japó i Xina

Tot d'una que es Jesuïtes, després
de molts d'anys de pensar-hi i de pre-
parar-se, han uberta una Universitat
a Tokio, capital del Japó, surt un Mr.
John Rockefeller, protestant, i entre-
ga un milió de *dollars* or (5.250.000
pessetes) per fundar allá meteix una
Universitat protestant, per fer joe i
contrapés a sa des Jesuïtes. Això de-
mostra una volta més i ben llampant
amb-e quins contraris les han d'ha-
ver es missioners catòlics devers Asia
oriental amb ses misions i amb s'or
des protestants nort-americanos. Ja se
sab de quina manera ses diferents so-
ciedats americanes de Missions mala-
vetgen aprofitar ses avinenteses favo-
rables per despregar sa seua activitat
an aquelles regions asiàtiques. Pertota
la Xina i Corea han extesa tot una
xerxa d'estacions de Missió, compart-
int-hi un personal llevent i desxon-
dit, missioners, metges, professors i
dones de Missió. A molts de punts im-
portants tenen escoles de primeres
lletres i escoles superiors i hospitals
a l'uf, amb tot lo qual causen, com es
bo de veure, fonda impressió an aque-
lles gents i se guanyen ses simpaties
de ses classes il·lustrades. També es
cosa sabuda que es comerciant, gros-
sos i es banquers americanos favorei-
xen a balquena tot aqueix moviment.
S'homo de negocis americá sab prou
bé que's missioner obri i aplanar i allis-
sa es camí an es comerç de ca-seua.
Per això assisteixen amb cantidats
tan fortes an es missioners per tot això
obrir escoles i hospitals.

Ha ajudat i ajuda fort an aqueix
moviment s'Unió Cristiana de joves,
que fundá l'any 1840 a Londres un
tal Jordi Williams, que s'és extesa
per diferents nacions, fins i tot dins
Alemania, pero especialment dins ses
nacions de llengo inglesa. Ets ameri-
cans l'han escampada dins Xina i
Corea, a on conta uns deu mil socis,
que paga cadascún de 15 a 25 pes-
setes cada any, i amb això pot con-
còrrer a ses cases que tal Unió té
per tot arreu, aont troben es socis
assistencia, instrucció i divertiments
Pertaneixen an aquesta Unió estu-
diants i joves rics. Aqueixes cases
que tenen son sumptuoses, moltes d'
elles grans palaus. Dins Xina n'hi te-
nen moltes i casi tot e-hu han pagat
i hu sostenen ets americanos, amb tot
lo qual van adquirint una influencia
colossal, que's cuidaran prou de treu-
re-li tot es suc.

Per que vegeu quina activitat des-
pleguen es missioners americanos en-
tre es jovent d'aquella Unió, veiau
quin viatge de propaganda feren es
caporals de tals Missions protestants
de cap a cap de Xina. S'aturaren a
catorze ciutats, ses principals; per
tot feren aplecs, concorrent hi mile-
nars d'estudiants i també moltíssimes
de dones. Es Govern les feu costat en
tot i per tot; es Ministre d'Instrucció
Pública esperoná ets estudiants a
anar-hi. A moltes d'aquelles ciutats
es caporals expedicionaris s'hostatja-
ven an es *palau de la ciutat*. Per tot
tiraven grans discursos devant mile-
nars de gent; i no vos cregueu que
los parlassen en anglés o en cap altra
llengo extranya, sino en llengo xina.
Se calcula que parlaren a unes 130000
persones. Es director d'aqueix viatge
de propaganda es un tal Mr. Mott, es
Cap des moviment de Missions protes-
tants a Nort-América.

Ara considerau si an aqueix Dr.
Mott li será caigut bé que Mr. Rocke-
feller li haja tirades p'es morros cinc
milions docentes cinquanta mil pes-
etes per fundar a Tokio una Universi-
dat protestant.

Bé's pot apreciar s'influència que

ses missions americanes han d'adqui-
rir amb aqueixa casta d'activitat.
Sa vida feixuga i plena de privacions
que es nostros missioners han de dur,
está clar que val més que s'or i sa
plata. Així meteix ets americanos han
donades a conèixer una mica ses seues
intencions amb tota aqueixa generosi-
dat i rius de diners que han escam-
pats per dins Xina. Tothom sab que s'
Unió Cristiana de Joves va tenir una
part grossa ferm en sa revolució de
Xina. En Juanschikai, un des capo-
rals revolucionaris, acusat d'alta traï-
ció, perteneixia a una missió ameri-
cana; i moltíssims d'ets acusats, pro-
cessats i condemnat en ses causes re-
volucionaries i en sos rebumboris que
hi ha continuament, perteneixen an
aqueixa bona d'Unió Cristiana de Jo-
ves, que pràcticament resulta ideada
a posta per fer anar ses coses en orri
i a través amb unes apariencies ben
enlluernadores de tot lo contrari.

De totes maneres no's pot negar
que ets americans amb sa seua astu-
cia i polissonada i amb sa doblrada
que poren escampar, que les permet
enllepolir i embarriolar tantíssima de
gent, fan una competencia molt so-
brada a ses missions catòliques. Es
ver que aquestes despleguen una ac-
tividat meravellosa per aprofitar to-
tes ses caigudes. En quant a escoles
superiors i a periòdics se troben en-
cara an es començament. S'Unió des
progrés catòlic, fundada fa dos anys
(Kung-djan-dsin-hing-huni) a Tiensin,
entany va donar conferencies cada
dia tot s'ivern, i conseguí que tresen-
tes persones de sa classe mitja rebes-
sen el Sant Batisme. Això es una
senya de que sa Missió catòlica al
manco dins ses grans ciutats pot es-
perar un bon esplet per Deu tre-
balaient sa cosa degudament. Pero no
basta treballar-hi, s'és mester abocar-
hi diners. Havent de tractar amb fiis
d'Adam, es diners son indispensables
casi sempre.

Quina gran cosa que seria si ets
esforços extraordinaris des protes-
tants americans a l'Asia oriental con-
tribuïssen a despertar entre es catò-
lics tot s'interés que aquelles missions
reclamen i que aquestes poguessen
contar amb tots es remeis materials
indispensables per tirar sempre en-
davant fins a conseguir sa conversió
de tants de milions d'animes com hi
ha devers Xina i el Japó, assegudes
dins ses tenebres de mort des genti-
lisme!

Recordem-mos-ne sovint es catòlics
d'aqueixes missions d'Orient; facem
qualque cosa per sa conversió d'aque-
lles nacions gentils. Tots e-hi porem
aidar amb oracions, penitencies i al-
moines.

Italia.

**La Civiltà Cathòlica i ses coses d'A-
lemania.** Dalt aquesta gran revista
des Jesuïtes, sa primera revista del
mon catòlic, des que la dirigeix el P.
Chiaudano, es sortida una correspon-
dencia d'Alemania que fa una des-
cripció de ses derrerres noces que hi
ha hagudes din la Família Imperial, i
diu sa revista: «Moltes de vegades
hem retret quin és s'esperit relligiós
d'En Guillem II. No hi ha lloc avui
a discutir an-e quina direcció pro-
testant ell s'inclina ni en quina situa-
ció se troba ell respecte des catolicis-
me. Lo primer de tot és del cas fer
constar que sa seua professió publica
de cristianisme, tan sovint repetida,
mereix tenir-se en compte. Per ell es
cristianisme és sa pedra fonamental
de ses virtuts ciutadanes i per conse-
quencia es fonamen de s'Estat. Esser
sobirà per la Gracia de Deu no es p'
En Guillem II cap fórmula buida, sino
un principi fonamental des dever mo-
ral, d'on per ell, com a princep cristi-
tià, brollen es més alts devers».

Després d'una relació ben espinze-
llada de s'actuació des *Centre ale-
many* dins es *Parlament de sa Nació*

(Landtag) i i dins es *de l'Imperi* (Re-
ichstag) fa notar *La Civiltà* tot això:
«Es caporal de sa Cambra de Diputats
prussiana es es Conseier de Justícia
Dr. Porsch; ell es entrat a s'hereuatge
d'En Vindthorst i ha presa sa direcció
des *Centre* dies es *Parlament*. Ell va
rebre de mans des Mestre, que passá
d'aquest mon, sa bandera de sa defen-
sa de s'Escola Cristiana».

Dia 30 d'abril celebrá en completa
salut i plena activitat es 60 aniversari
des seu neixement. An aqueixa
ocasió va rebre des catòlics alemanys
nombroses mostres d'adhesió i d'afec-
te, i les se mereix absolutament tant
com a fill fidelíssim de la Santa Esgle-
sia que com a polític; dins tot es
partits gaudeix de sa més alta consi-
deració i ja fa molts d'anys que es Pre-
sident de ses *Corts prussianes* (Land-
tag).

Es Govern i es Parlament. Es Par-
lament s'obri s'altre dia i es Discurs
de lo Corona va esser molt citat i po-
sat. Se veu que En Giolitti no les té
totes segures sobre es troti i sa borda-
da que pot prendre la cosa dins ses
Corts amb sa partida de boldrons que
es diputats formen. E-hi haurá d'anar
amb seny de bistia veia En Giolitti,
si no vol fer sa prova des rue. Es que
se troba entre s'espasa i sa paret: si
favoreix es catòlics, es radicals, socia-
listes i masonots s'hi tirarán demunt
i les trobará massa feixucs; i si favo-
reix aqueis, es catòlics li dirán *es set
qui pertanyen*, i los tindrà ben mals
de sentir.

Es Parlament té molta feina senyada
just en sa discussió de ses actes de di-
putat protestades, que sembla que son
161, com qui no diu res. Sobre ses
eleccions de Roma no s'es presentada
cap reclamació. Diuen que es *socialis-
tes reformistes* passen a l'oposició, i
amb això se desvaneixeria es sòmit
daurat d'En Giolitti i En Bissolati, cap-
pare d'aqueis socialistes. Es pacte en-
tre liberals i catòlics com també s'ac-
ció electoral des Govern a diferents
districtes haurán empès En Bissolati
cap a l'oposició, lo qual le hi criti-
quen i el donen per un desagrat per
lo quant se conta que tota sa servitut
de la Casa-Reial votá p'En Bissola-
ti.

De cada dia augmenten ses reclama-
cions de diputats contra s'haver firmat
es compromís de no fer costat a
cap projecte de llei contrari a sa relligi-
ó ni a s'orde social, compromís que
firmaren molts de candidats per obe-
nir i obtengueren es vots des catòlics.
Es diputat Meda a un aplec que hi ha
hagut a Milán ha declarat que res hi
ha d'incorrecte en so haver firmat tal
compromís; lo incorrecte, lo lleig, se-
ria oblidar-se'n els qui l'han firmat o
no complir-lo.

Es paperot masonot *Idea Democrá-
tica* ha publicada una llista arbitraria
des diputats que han triunfat mitjan-
tant aquell compromís amb sos catò-
lics que hem dit i n'hi ha 228 de dipu-
tats d'aqueis que es paperot suposa ve-
nents a la Sta. Seu, an el Vaticá. Aquei-
xa llista ha motivades mil protestes i
reclamacions. Es periòdic catòlic *Co-
rriere d'Italia* ha dit que tots es dipu-
tats que firmaren tal compromís,
quant será s'hora, no farán anques en-
rera, compliran sa seua obligació i no
amagarán sa cara.

Se veu que la política va molt re-
moguda devers Italia.

Belgica

An es Parlament seguieix sa discus-
sió des projecte de Llei Escolar com
si fos una xerradissa buida, sense es-
perit, sense interés per part d'ets Es-
querrans; an s'efecte de que están
croixits i crivellats i que han perduda
sa búixola i que ja no saben que volen
ni que han de fer. Uns troben que han
de fer obstrucció fins an es darrer ex-
trem; altres tenen por que tal obstruc-
ció no les faça mal per ses futures
eleccions lligislatives, que han d'esser

l'any qui vé; altres s'han passat p'és carabacot de desfigurar i desgavellar tal projecte de llei a força d'esmenes i de ponyir-hi; altres troben que lo més curtes deixar que ses coses se seguequen es seu curs i que s'aprovi tal projecte, tota vegada que l'Esquerra ja no pot sostenir pus l'oposició.

S'altre dia un diputat socialista i un radical se posaren a treure capítols de teologia i d'història de l'Església contra es projecte de Llei Escolar, fins que un diputat de la Dreta les va interrompre, dient-los que se fixassen en sa gent de ses tribunes, que feien badais de fastidi tal seguit, i que se mirassen també es bancs des diputats, per on porien córrer ses rates per haver es diputats buidat, de gust que passaven de sentir-los descapdellar. Això, naturalment, feu esclatar de riure tothom. A-les-hores es President va advertir que ja n'hi havia prou de tantes de revolteries i que ja era hora de tancar es debat general. Aquí l'Esquerra va moure un escàndol de protestes, fins que es President proposà i

sa Majoria votà que ses sessions des cap-vespre durassen una hora més per porer acabar més aviat. Això no agradà gota an ets esquerrans, pero no tengueren altre remei que allargar-hies coll.... a la força, com se suposa i taient claus i tirant llamps i pestes contra sa seua mala sort de tocar-los es perdre.

De manera que prompte s'acabarà sa discussió d'aqueix bo de projecte de Llei Escolar i serà Llei a la fi, i ets esquerrans i tota classe d'anticlericals se'n duran es perboc del siglo. ¡Pobres escoles laiques i anti relligioses! ¡E-hi porán córrer ses rates a la regalada! ¡Pobres Mestres i Mestreses de s'impiedat! ¡les passarán tristes! ¡Veuran estels i ànimes en punt de mig-dia! ¡e-hi aniran amb sa panxa ben ruada! ¡porán posar es barram amb algo sall idò ¡preguessen un ofici de Deu i no d'En Barrufet! ¡Més se'n mereixen si no tornen an es bon camí, an Aquell qui va dir: —Jo som el camí, la veritat i la vida!

I no voldria tampoc haver-vos d'encaisar!....

Ses mosques com es natural el deixaven cantar, i el sentien com si los haguessen tirades paies de Menorca. Elles seguien borinetjant i En Pere, com ja les havia dit tot lo que li venia a sa boca, les deixava en banda, esquitxant-se de d'allà, delai delai.

Passaven dies, i dies i En Pere ¡hala a fer una volta per devers aquella paret! per recordar a ses mosques que hi guipava, es deute de sa mel, i que sant Antoni s'acostava, i que ja era cosa de començar afluirar es cordons des serro per pagar allà on devien, i ses mosques poreu fer comptes si en devien fer gaire cas i si n'havien de tenir gaire mal-de-cap.

Sobre tot, ell arribà es dia de St. Antoni, i naturalment ses mosques ¡ses derrereres que! havien tengudes d'anar a pagar sa mel an En Pere!

En Pere se posà fora corda contra ses grans noningunes de mosques, que, després de calar-se tota aquella mel, no hi havien pensat pus a pagar-le-hi amb tot i ell haver-les avisades tan sovint i amb tota sa lleialtat del mon.

Sa mareta feia com que no sentir-lo per no haver-s'hi d'enfadar massa i afegir llenya an es feix.

—Sobre tot! arribà a dir En Pere, com va esser estat a missa i que ja havia berenat, i ses mosques no compareixien.—¡Així va això? ¡No compareixen a que i x e s poques-vergonyes? An es Bal'le me'n vaig a donar-li part! ¡ja els assegure que han de sebre jo qui som i que s'hi han de posar sa mà i recordar-sen per tota la vida!

Dit i fet ja s'espitxa, manades fetes, cap a ca's Bal'le. El troba dalt es portal que se mirava la feta amb un parei de senyors, i ja l'escomet:

—¡Bon dia tenga, Sr. Bal'le amb la companyia!

—¡Altre bon dia! diu es Bal'le.

—Idò, diu En Pere, si no li dic per que som vengut, no hu sabrà!

—Sí que dius ver, diu es Bal'le. ¡Hala idò, dignes coses, Pere!

—Idò, diu En Pere, ha de pensar i creure, Sr. Bal'le, que vaig vendre una salsera de mel a ses mosques, fa mesos, a pagar per St. Antoni de janer, que es avui; una partida de vegades que les he vistes, les hi he fetes pensar que per St. Antoni m'havien d'haver pagat; i avui es St. Antoni, si mal no m'err, i aquesta es s'hora que cap mosca se sia acostada a dir-me ase ni bestia ni a ferme ofertes de pagar. I jo no he volgut estar pus amb aquestes, i veng a vostè a donar-li part d'aqueixa injusticia que ses noningunes de mosques m'han feta.

Es Bal'le, com sentí aqueix raig de bataionades, en lloc d'enviar En Pere a mal viatge, va creure que era millor desfer-se'n amb una sortida tan estrambòtica com ses d'En Pere, i li va dir:

—¡Sabs que pots fer? Cerca un bon garrot, i entaferra garrotada a sa primera mosca que veges, i ja hu aclarirem llavò...

—Senyor Bal'le, diu En Pere, ¡i que en trobaria cap de garrot dins ca-seua per bona sort?

—Poría esser, diu es Bal'le. Entra i ves dins es corral i pren es primer que veges.

En Pere s'afica dins ca's Bal'le i cap an es corral En guipa un de garrot ben esporgat, l'agafa i surt cap an es Bal'le.

—Vol dir n'has trobat un? diu es Bal'le.

—Sí! fa! diu En Pere.

—Hala, idò! diu es Bal'le. Sa primera mosca que veges, etziba-li cebeiol! En Pere amb això n'afina una de mosca an es nas des Bal'le.

—Ara en veig una! diu ell. I encara no hu va haver dit, com ¡plam! entaferra garrotada an es nas des Bal'le, i mosca i nas quedaren esclafats, i sang i més sang.

Es Bal'le, poreu pensar, s'aborda an En Pere, i si no le hi prenen, l'atzufa; i En Pere que no s'aturava de dir:

—Idò que no m'ho hagués dit que etzibás garrotada a sa primera mosca que guiparia! ¡Idò que'm paguin ses mosques sa mel que'm deuen!

Com es Bal'le va veure allò, per lle-

var-se En Pere de devant i sortir d'aquells emblavins, va creure que, essent En Pere un beneit com era, lo més curt seria pagar-li sa mel i no pensar-hi pus.

Li demana que valia sa mel i En Pere le hi va dir, es Bal'le le hi donà, i En Pere tot xelest amb sos doblers dins sa mà cap a ca-seua!

Dissapte qui vé veurem, si Deu ho vol i Maria, com acabà això d'En Pere Beneit, que sempre li sortien bé ses seues beneitures.

(acabarà)

JORDI DES RECÓ

La Cançó dels bons catòlics.

Nostron viure es fer la guerra, guerra a mort contra Lusbel. Lloc de combat es la terra; la pau no es més que an el cel. ¡Guerra, idò, de nit i dia, de tramuntana a mig-dia! Esvei els qui a Deu van cuantra volem los fills d'Israel!

No'ns parieu de paus ni tractes amb nostro inimic mortal! ¡Guerra a mort! vetassí els pactes. ¡Llamp de Deu al desileall!... Mentre hi haja alè de vida, lo catòlic sempre crida: —¡Visca Jesús! ¡Visca el Papa! ¡Muir la Serp infernal!

Aquell qui amb noltros no siga, mos es cuantra, cuantra Deu. Qui per combatre no estiga, Llucifer ja el té per seu. ¡Cap de noltros al contrari que no s'atans a passàr-hi! i qui se pos entre i entra, si no vol caure, que's lleu!

Llampant i clar mos ho mana nostro Sant Pare Lleó: ¡Que no amoll l'host cristiana a la Revolució! tant si se diu masonisme, com si's diu liberalisme, monstros impurs de set testes, de baf entabanador!

Comanden tota l'Europa, tots los cetres s'han fets seus, repropia i perversa tropa los segueix i els té per Deus; dins los cors verí pongueren, forta rabia hi encengueren.... Per on passen, res sá deixen, tot ruines i dols gr eus...

El Papa ¡fora coronal del Vaticà en les presons; ¡probat lo que el feel dona per pies-fundacions! les mandes-pies ¡robades! les creus dels camins ¡tomades!... ¡per tot l'Esposa de Cristo amb cadenes i grillons!

De dins nostres conciencies volen rabaçar de rel l'arbre de nostres creencies i escolar-hi veri i fel, i que en satànica brega un de l'altra la sang bega; i, embolicats, dins l'abisme caiguem on caigué Lusbel,

Els la *P. santa Encarnada* volen de tot anul'lar; i, envilida i rossegada, ¡la volen potonetjar! noltros ¡més que tot amàr-lal i ¡sobre tot defensarlal! Doncs un remei sòls mos queda: ¡ampará'l cop i atacar!

Facem los bons una lligal dels térbols ¡ni un ni cap! El qui bon catòlic siga com s'ha de portar bé hu sap. ¡Fora idò girar-los cara an els contraris! ¡encara que tot tremoli se'n venga i lo pern del mon se xapl!

¡Jesucrist! per Rei, per guía ¡del Papa la santa veul per advocada ¡Marial i per bandera ¡la Creul per armes taients i fines

DE TOTES ERBES

En Pere Beneit

(segueix)

I heu de creure i pensar i creure que a ca'n Pere es torts e-hi volaven baixos de tot, i es concert e hi anava ben fuit, perque ell no era afectat de feina i no hi havia més que sa mareta que guanyás anant a jornal.

An En Pere negú el volia llogar perque per qualsevol cosa s'embadalia i ¡bona nit feina! Ni en feia ell ni en deirava fer an ets altres, perque amb ses seues beneitures i toixarrudeses feia esclatar de riure tothom, i qui se'n duia ses tornes era l'amo o sa madona que l'havien llogat, per això negú anava d'ell per no fer-hi dot.

Un dia que sa mare estava apurada de tot per falta de «llenegants», afina dins es rebost una salsera de mel, i diu:

—Lo millor será vendre-la, veiam si feim quatre doblers, perque sa mel no es més que una llepolia, i tant camparem si no en tenim com si en tenim.

I que fa ella? Per no perdre ella es jornal i suposat que tam mateix En Pere no feia res, el crida i li diu:

—¡Hala gran polissardo! tu que «ta-teix» estás mans fentes, ves-te'n a veure si vens aqueixa salsera de mel i si'm dus una bona grapada de doblers, que no en tenim cap.

—No tengueu ansia, ma mare! diu ell. Allà on no la vendré jo, que no hi vaja un altre! ¡Bo estic jo per deixar-me emblanquinat!

Agafa aquella salsera, i ja es partit tresca qui tresca carrers i més carrers, i crida qui crida: —¡Hala qui'm comora aquesta salsera de mel! ¡Hala qui la'm compra! ¡bona i baratol! ¡i amb poca espera, perque hem mester es doblers! ¡Hala idò qui la'm compra!

S'hi acostaven ses dones a veure que era aquella mel, perque bastava que la passetjás En Pere per no acabar-se'n de fiar.

—¡Que no va a tast? li deien ses dones.

—Així meteix, deia En Pere; pero no hi pegueu sa ditada massa grossa tampoc, no fos cosa que amb tant de tastar, me buidásseu sa salsera!

Ses dones pegaven ditada an aquella mel, i unes la trobaven couenta i altres fada i altres estantissa. Totes e-hi trobaven cosa, i el pobre Pere havia de seguir de d'allà crida qui crida: —¡Hala qui vol mel, bona i baratol! ¡hala qui la'm compra! ¡hala, donetes, si la'm comprau!

S'hi tornaven arrambar dones, i totes volien tastar primer, perque no se'n fiaven gota d'En Pere; i allà venguen ditades i més ditades dins aquella mel, i no ditades petites, sino ben afavorides; i sa pobre salsera que sempre se feia a vall, perque sempre n'hi llevaven i mai n'hi afegien.

Lo que hi alegien era sa brutor que hi deixaven es dits que hi ponyien, perque no vos cregueu que aquelles

donetes se'n anassen a rentar ses mans per pegar-hi sa ditada.

Així es que la gent al punt en va esser estugosa d'aquella mel, i varen acabar per negú voldre la ni tastar, de s'estugosedat que los feia.

No n'eren tan estugoses ses mosques, que, com En Pere duia sa salsera destapada per que tothom pogués veure sa mel, aquells dimonions de mosques e-hi acudien, llepoles com son, i s'aficaven a bol es a sa salsera per dedins i per defora, que tot eren regalims.

En Pere, com veia tant de moscam, bé les arruixava, pero cal com més les arruixava, més n'hi acudien, fins que l'homo se'n va treure una de ses seues; va dir:

—¡Ara veig com es que tot aqueix moscam s'afua a sa meua mel! ¡Es que se'n agraden aqueis dimonions de mosques! ¡es que la'm deuen voler comprar! ¡No es gens duptós! ¡la'm volem comprar!

I que fa En Pere? Posa sa salsera demunt una paret, i diu:

—¡Hala, idò, mosques! ¡menjau-lavos tota an aquesta mel! i, en haver-la vos acabada, ja la'm pagareu! ¡Vos don de temps per pagar fins a St. Antoni de janer, que ets ases fan festa! Voltros mateixes fareu es preu, i així no vos poreu queixar! Sa questió es que es dia de St. Antoni m'heu d'haver pagat! I no hi bovetgeu amb mi, que vos assegure que tenc males voltes!

A-les-hores En Pere gira en coa i toca soletes cap a ca-seua.

Com sa mare li demanà es doblers de sa mel i En Pere li diu que l'havia haguda de vendre a cobrar per St. Antoni perque tothom la hi havia m'oretjada, i sòls ses mosques l'havien volguda prendre, aquella doneta, poreu fer comptes, se posà feta un Nero: aplega un venable i ja envest En Pere, i troncada vé i troncada va; i En Pere que, per no esser-hi demés, e-hu donà a ses cames, cridant:

—¡Això no es manera de pagar a cristians!

Sa pobre viuda se'n hagué d'estreñyer es cap d'aquella salsera de mel, i arribà a veure que lo millor era no pensar-hi pus, ja que no hi havia res que fer.

I En Pere ¡quina la feia vos pareix cada parei de dies? Idò cada parei de dies passava per devora aquella paret a on havia deixada sa salsera de mel a ses mosques; i si hi veia gens de moscam, s'hi plantava davant, i los dei:

—Bono! supòs que pensau en so deute que teneu amb mi d'aquella mel! No'n mancaria altra que, després d'haver-la vos empassolada, ara ja no pensásseu a pagar-la-me! ¡No'm puc pensar aqueixa de voltros tampoc! ¡Esper que pagareu fins a dobler i maia! ¡Això es lo que vos pertoca! ¡Pensau-hi que St. Antoni s'acosta i que no mos ne temerem i ja hi serem!

¡totes les virtuts divines!....
¡fixa l'idea en la Gloria!
¡jendavant! ¡no reculeu!

¡Guerra a mort al masonisme
i a tot error liberal!
¡Que visca el catolicisme!
¡Muir la Serp infernal!
Aquest és lo sant i senya,
constants i forts com la penya,
aquí baix ¡guerra i més guerra!
allà dalt ¡pau eternall!

ANTONI M.ª ALCOVER *pre.*

Manacor, janer de 1883.

Una mica d'història.

Aqueixa cançó la vaig fer per lletgir a una vellada que ets *Obrers Catòlics* de Manacor celebraren, la primera de l'any 1883, amb motiu d'una Enciclica que el Papa Lleó XIII havia publicada, no record quina. La hi vaig lletgir, i negú m'hi posà cap emperó, sino tot lo contrari. A les hores era quant jo me sentia més tradicionalista, més anti-liberal més anti-mestís, i aqueixa cançó fou l'expressió de tots aqueis sentiments meus, de tota la meua política, de tot lo que jo professava en política, de tot lo que jo sentia en política, de tot lo que jo creia que havia d'esser la política catòlica. Pero succeí que dins el desembre de 1884 vaig lletgir aqueixa bona de cançó, no publicada encara, a una vellada de la *Jovintut Catòlica*, i va caure tan tort an els que llavó deiem *mestissos* (molts d'ells amics meus corals, particulars, pero contraris furiosos en política), que alguns d'ells no m'escometeren pus i quedàrem romputs per una partida d'anys.

Llavó se publicà aqueixa bona de cançó, i ets anti-mestissos en feren molt de menjar i ets... *altres* li trobàren un gust del dimoni.

Amb això la cançó quedà arreconada, passaren anys i anys sense jo pensar-hi pus, fins que l'altre dia, regirant manuscrits meus vells, la me trob an aquesta ditxosa cançó, la llig per veure si jo sentia ara en política i referent a actuació del catòlics en política lo mateix que sentia l'any 1883, per veure si hi tenia res que esborrar o corregir.... I, efectivament, no hi vaig trobar més que uns quants *aplecs de vocals*, que, per influencia castellana que a-les-hores jo encara patia, les havia fets *diptongs*, allà on en català mai ho son estats, com ho testimonietja tota la nostra tradició literaria, la de Catalunya continental i la de Catalunya insular. I llavó hi vaig trobar un mot *missions*, que no expressava bé es meu pensament. L'he substituït per *pies-fundacions* i he *desdiptonguissat* aquells *aplecs de vocals*; i, sense tocar-hi res pus, ni una coma, des trons i llamps que la cançó desparava contra el masonisme i el liberalisme; i l'he enviada a l'impremta, es caixistes l'han composta, i així surt avui de bell nou, després de 30 anys de composta.

¡Quina satisfacció més grossa i més íntima és per mi, després de tants d'anys de batre i de batallar contra les idees revolucionaries, porer escriure baix d'aqueixa cançó: *Aixó mateix que diu aqueixa cançó és estat sempre i és ara la meua política, el meu programa polític, la meua bandera! Lo que sentia, lo que deia, lo que publicava llavó, trenta anys enrera, lo mateix sent ara, lo mateix dic ara, lo mateix public ara!*

En don gracies a Deu de tot cor i confit de seguir sempre lo mateix fins a la mort. ¡Deu me faça la gracia de que sia així! Amèn!

Nota final. Estic segur, seguríssim que aquells an-e qui caigué tan tort aqueixa cançó l'any 1884, si encara son vius, estaràn completament conformes amb tot quant diu. Les idees se son aclarides i afitades molt de llavó, ensá, gracies a Deu.

ANTONI M.ª ALCOVER, *pre.*

Quins seran es Diputats de Mallorca a ses eleccions que aviat hi haurá?

Sa comissió des Conservadors de Mallorca que aná a Madrid, s'altre diaça, per rendir homenatge de simpatia i adhesió an En Maura, que bé s'ho mereixia, torná amb sa noticia de que presentarán quatre candidats a ses eleccions legislatives que ara hi haurá, i que es Govern e-hi está ben conforme. Es quatre candidats son: Exm. Sr. D Antoni Maura, Exm. Sr. Comte de Sallent, Exm. Sr. D Jusep Socies i Gradolí i D. Jeroni Estades de Sóller, tots quatre persones digníssimes.

De manera que es conservadors només deixen un lloc p'ets altres partits, tota vegada que Mallorca just elegeix 5 diputats.

Quin será s'altre, es des lloc cinquè? Sonen alguns noms, entre altres, D. Juan Valenzuela, amic nostro estimadíssim, persona digníssima en tots conceptes, que, des que és diputat a Corts, no s'és aturat de fer bé, tot es bé que ha pogut fer a qualsevol que s'hi és acostat a demanar-li socós o adjutori, i que més que tot aixó ha fet a Mallorca es bé inmens de conseguir que s'«Arregle Parroquial» sia un fet, una realitat dins aqueixa Diócesi de Mallorca.

A D. Juan Valenzuela se deu, de teulades en avall, que avui en lloc de ses trenta vuit parroquies que hi havia només en tot Mallorca, ara n'hi haja setanta una, amb tots ets arreus qui escauen a una parroquia. Qui és capaç de calcular es bé que és tot aixó per Mallorca? Perque no és bé just d'una temporada, sino per a sempre, mentres Espanya sia Espanya, una successió interminable de bens. Ets amics des bé espiritual des mallorquins, es qui se preocupen seriament des servici espiritual de ses ànimes; es qui consideren es Ministeri Parroquial com es més sagrat de tots es Ministeris, no poren oblidar es benefici imponderable que D. Juan Valenzuela va fer a l'Esglesia de Mallorca, a tota Mallorca, amb so conseguir-mos s'«Arregle Parroquial» d'aqueixa Diócesi. Es de cors dignes i nobles esser agraïts, no oblidar es beneficis. Es bé es de qui el se guanya. No és gens duptós, es evident de tota evidencia que D. Juan Valenzuela el s'ha guanyat.

Pertoca an es mallorquins tenir-ho en compte a's dia que venguen ses eleccions de diputats a Corts.

Notes bibliogràfiques

Ofici espiritual de l'Art | Discurs | del Ilm. Sr. Dr. D. Jusep Torras i Bages | Bisbe de Vich | en la sessió inaugural | del | Primer Congrés d' Art Cristià | a Catalunya | Vich | 1913.

Qui col·leccioni les obres del eximi Sr. Bisbe de Vich, que están publicant-se, tindrà mentres el Bisbe visca, la col·lecció incompleta. La producció de literatura pastoral i artística i sociològica d'aquest enteniment privilegiat, actualment un dels més equilibrats de Espanya, es tanta, que cada dia surt d'ell una nova mostra, que es una meravella, una filigrana.

¡Que es de gros i ben entonat aquest Discurs! ¡Que está de bé en boca d'un Prelat Catòlic l'elogi de l'ofici espiritual, indiscutible, inegable, necessari, altíssim, notabilíssim, educador, de l'Art. ¡Quina apologia més hermosa de l'Art cristià, que anima i ordena i retgeix totes les ceses mundanes, la naturalesa, la carn; les eleva, les purifica, les dona fesomia, carácter i expressió, que l' diferencien del Art no cristià!

Bé mereix el Sr. Bisbe, no ja mil gracies per l'exemplar que mos ha enviat, sino mils i mils de enhorabones.

«Induïtament, diu, la sapientíssima Providencia del Senyor, qui ha assignat a cada cosa i a cada element de la creació, tant de l'orde material com del moral, un ofici per el bé del nostre llinatge, ajudant així a l'home

a arribar a la perfecció,—a la qual aspira, seguint un intens desig que radica en lo íntim del seu ser, de cercar lo superior i excel·lent,—ha volgut per ministeri dels artistes, manifestar als homes un raig de la seua Bellesa infinita, així com per medi dels filòsofs los ha mostrat un resplandor de la seua Veritat eterna.»

El Rdm. Sr. Bisbe de Vich es des poquíssims que amb una facilitat espantosa admirable, sab il·luminar-ho tot, amb la Teologia cristiana, fent veure com el Cristianisme es la Religió que de tot dona raó, que la teologia tot ho explica satisfactoriament, que la nostra fe divinisa totes les coses.

Es vertaderament un artista en les ciències divines i en les humanes.

Discurso | en elogio del Dr. D. Marcelino Menéndez y Pelayo | por | Antonio Rubio y Lluch | leído en la solemne sesión pública que la | Universidad de Barcelona | dedicó a honrar la memoria de aquel ilustre escritor y antiguo | discípulo suyo, el día 18 de Mayo de 1913 | Barcelona.

No sabem amb quines paraules hem d'agrair a l'il·lustre President de l'Institut d'Estudis Catalans l'obsequi que mos ha fet enviant-mos un exemplar d'aqueix Discurs admirable.

L'hem lletgit de cap a peus amb una tirada, i tant mos ha agradat, tan ple i tan sòlid i tan ben documentat i tan ben encadenat és, que, tot acabant la seua lectura, les mans no han fet més que aplegarse per aplaudir a les totes l'oració d'elogi eloquentíssim que fa d'En Menéndez Pelayo.

La fesomia moral d'aquest, el seu estil, la seu ortodòxia religiosa, el seu patriotisme, l'influencia demunt ell d'alguns professors de l'Universitat Barcelonina, la seua independència intel·lectual en filosofia, la seua dependència literaria d'En Milá i Fontanals, la seua adhesió constant a la filosofia escocesa, representada a Espanya p'el catedràtic de Barcelona D. F. Xavier Llorens, la seua gran estimació per Catalunya «colocada—com deia en Menéndez—a la vanguardia de la civilització espanyola»—son altres tants de punts que magistralment toca el Dr. Rubió i Lluch, reforçats per un abundantíssim apèndic de notes precioses.

Vertaderament aqueix elogi pot posar-se a's costat de lo millor que s'ha escrit sobre En Menéndez Pelayo, i honra en alt grau l'autor, el meritíssim Dr. Antoni Rubió i Lluch, un dels primers catedràtics universitaris d'Espanya.

El Precepte de la Oració | per el Pare Lluís Vidal, S. J. | Barcelona. 1913.

«Exemplari Religios» es el nom de lo segona serie de llibrets populars que l'«Foment de Pietat catalana» té el bon gust de publicar. El primer llibret d'aquesta serie es escrit del Pare Lluís Vidal, S. J. i s'anomena «El Precepte de la Oració». Té vuit capítols els títols dels quals son: a) Parla el Bon Jesús, b) Exemples de Nostre Mestre, c) Himne de la Mare de Deu, d) Les pregaries d'Eliezer, e) La són d'un Apòstol, f) Una pregaria de Pius IX, g) Oracions triomfantes i h) La Veu de Nostra Mare.

Creym que les trenta planes que té aquest llibret han d'agradar molt i i han de fer molt de bé a les persones que les lletgesquin. ¡Llástima, empero, que l' llenguatge d'algunes parts del llibre no sigui gaire bo d'entendre per la gent senzilla! Prou que hem lletgit les explicacions que sobre aquest punt se donen dins el próleg de l'Exemplari Religios, pero insistim en que convé a caramull que els li-

bres populars sien ben clars i llampants per que tothom se'n pugua bellament aprofitar.

La Santa Creu | per el P. Josep Albiñana, S. I. | Barcelona 1913.

El segon llibret de l'Exemplari Religios que publica el Foment de Pietat Catalana se diu «La Santa Creu» i és escrit del P. Josep Albiñana, S. J. Els set capítols que formen aquesta obreta duen aquests títols: a) Suplici de la Creu, b) Crucifixió de Jesús, c) Predicació de la Creu, d) La Creu i Constantí, e) La Vera-Creu, f) La Senyal del Cristià, i g) La derrera Creu.

Aquest llibret, com el primer, está molt ben pensat i ben escrit. Mereix que l' lletgesquen d'asseguts per ensaborir ses moltes de coses bones que diu, i convé fer-lo córrer entre la gent perque es un pa ben pastat, ben cuit, ben saborós i que per força ha de caure molt bé a tots es qui en mengin.

Secció local

Ell encara no mos plou! ¡Quina desgracial! Fa llástima de bon de veres veure es nostros camps, ets abres, es bestiar. I només surt qualque nigulada que amb un sant-i-amèn se fon com una bambolla de sabó; i mos torna oprimir es cor tant de blau del cel, tot horriblement blau, ferestament blau.—Día 4 de desembre.

¡Sant Cristo de Manacor! ¡Sang preciosa de Jesucrist! ¡apiadau vos de Manacor i de tot Mallorca! ¡Enviau-mos ne una de sabó si es convenient! Amèn!

Ja es ben diferent enguany d'entany a Manacor en lo de sa Joia de Madrid. Entany tothom hi perdía es corbans, tothom s'afanyava a posar-hi, i no hu vulgueu sebre es plans i plans que's fabricaven per si guanyaven, estant segurs casi tots de que guanyarien. Com no guanyaren, entrá es desengán, qu encara dura; així és que enguany casi negú hi ha posat.

Diuenge feren crida de part del Sr. Baile que es joves que cumplesquin 20 anys abans de les dotze de la nit del dia 31 del present desembre, vagen a la Sala a donar es nom per entrar en quinta l'any qui vé.

I llavó en feren una altra de crida, el dilluns, convidant de bell nou la gent o empeltar se sa pigota en vista de que s'estén massa aqueix mal dins Manacor. ¡Hala, idó, manacorins! ¡a empeltar-vos sa pigota teniu ses feines! ¡Fora vessa!

Sa Novena de la Puríssima se fa amb gran solemnidad a la parroquia, i molta de gent que hi acudeix. La predica Mn. Antoni Servera.

Avui han començat ses Coranta Hores de la Puríssima.

Diuenge passá d'aqueix mon a l'altre sa virtuosa senyora D.ª Maria Llabrés i Ferrer, mare des nostro ben volgut amic D. Andreu Llabrés, Director de sa Sucursal des Crèdit Balear a Manacor. Que Deu haja amparada i acullida la seua ànima an el cel. Amèn. Pregam per ella i enviam a D. Andreu es nostro condol més coral. ¡Que Deu li do molts d'anys de vida per pregar per la seua mare, i que la vegem tots plegats an cel.

El P. Andreu Fernández malait an «El-Kairo». Gracies a Deu sembla que va per bé. Així mos ho escriuen de Roma, arribaren aqueixes cartes ahir i despuisahir. Seguiguem comanant-lo a Deu de tot cor! Cagué malait tornant d'un viatge d'estudi per la Terra Santa, ¡Que s'adob, si convé! Amèn!